

Sygn. akt: I ACa 587/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 lipca 2013r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Dorota Ochalska - Gola
Sędziowie:	SA Lilla Mateuszczyk SO del. Krystyna Golinowska (spr.)
Protokolant:	stażysta Joanna Płoszaj

po rozpoznaniu w dniu 30 lipca 2013 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy ze skargi (...) **spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.** o wznowienie postępowania

w sprawie z powództwa **B. W. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w P.**

przeciwko (...) **spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.** o zapłatę zakończoną prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 12 kwietnia 2013 roku sygn. akt I ACa 1389/12

1. **oddala skargę;**

2. **zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz B. W. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w P. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.**

Sygn. akt: I ACa 587/13

UZASADNIENIE

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym w dniu 9 grudnia 2011 r. w sprawie o sygn. akt X GNc 1012/11 Sąd Okręgowy w Łodzi nakazał pozwanej (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. aby zapłaciła powodowi B. W., prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) w P. kwotę 198893, 94 zł wraz z ustawowymi odsetkami:

1. od kwoty 37098, 92 zł za okres od dnia 30 czerwca 2011r. do dnia zapłaty,
2. od kwoty 2325, 21 zł za okres od dnia 31 lipca 2011r. do dnia zapłaty,
3. od kwoty 76672, 24 zł za okres od dnia 31 lipca 2011r. do dnia zapłaty,

4. od kwoty 80894, 89 zł za okres od dnia 14 sierpnia 2011r. do dnia zapłaty,

5. od kwoty 1902, 18 zł za okres od dnia 18 sierpnia 2011r. do dnia zapłaty,

oraz kwotę 6104 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Po rozpoznaniu zarzutów pozwanej spółki od wskazanego wyżej orzeczenia, wyrokiem z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie sygn. akt X GC 181/12 Sąd Okręgowy w Łodzi uchylił nakaz zapłaty w zakresie punktu b), tj. kwoty 2325, 21 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 31 lipca 2011 r. do dnia zapłaty i w tym zakresie umorzył postępowania, a w pozostałej części utrzymał w mocy nakaz zapłaty z dnia 9 grudnia 2011r.

Od powyższego orzeczenia strona pozwana wniosła apelację w całości, która została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 12 kwietnia 2013 r., sygn. akt I ACa 1389/12.

Od prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniosła skargę o wznowienie postępowania. Wskazując jako podstawę wznowienia art. 401 ust. 2 k.p.c. tj. pozbawienie możliwości działania w sprawie i obrony własnych interesów wskutek naruszenia przepisów postępowania skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez oddalenie w całości powództwa oraz stosowne rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów.

W uzasadnieniu skargi strona pozwana podniosła, że jej pełnomocnik pismem z dnia 11 kwietnia 2013 r. wniósł o odroczenie terminu rozprawy apelacyjnej w dniu następnym z powodu nagłej niedyspozycji zdrowotnej radcy prawnego K. L., poświadczonej zaświadczeniem lekarza sądowego. Jednocześnie do wniosku został dołączony dowód na to, że drugi z pełnomocników na ten sam dzień ma wyznaczone posiedzenie sądu we Wrocławiu, a zatem nastąpiła kolizja terminów. Nagłość wystąpienia przeszkody w uczestniczeniu w postępowaniu apelacyjnym, wykluczała również możliwość ustanowienia substytutu i przekazania mu akt celem prawidłowego przygotowania się do posiedzenia sądu odwoławczego. W tych warunkach żaden z ustanowionych pełnomocników, bez swojej winy, nie mógł stawić się na rozprawie apelacyjnej, której przeprowadzenie pozbawiło pozwaną możliwości działania wskutek naruszenia art. 214 § 1 k.p.c.

Ponadto skarżąca zarzuciła, że pomimo zasygnalizowania w piśmie z dnia 24 maja 2012 r., że uległ zmianie adres do doręczeń pełnomocników pozwanej, to zawiadomienie o terminie rozprawy apelacyjnej zostało wysłane przez Sąd Apelacyjny w Łodzi na poprzedni adres pełnomocników, co oznacza, że przesyłka nie została skutecznie doręczona z uwagi na naruszenie art. 133 § 3 w zw. z art. 136 k.p.c.

Z tych względów, w ocenie skarżącej, wyrok Sądu II instancji zapadł w okolicznościach uzasadniających nieważność postępowania.

W odpowiedzi na skargę powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

skarga o wznowienie postępowania nie jest zasadna.

Etap wstępnej kontroli skargi dokonywany w trybie art. 410 k.p.c. nie obejmuje oceny, czy wskazana podstawa wznowienia jest uzasadniona, gdyż należy to do zakresu merytorycznego rozstrzygnięcia skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2011 r., II CZ 123/11). W orzecznictwie przyjmuje się jednak, że samo sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający ustawie nie oznacza, że skarga opiera się na ustawowej podstawie wznowienia. Z brzmienia przepisu art. 412 § 1 k.p.c. jednoznacznie wynika, że przedmiotem postępowania jest udowodnienie istnienia podstawy, na której oparto skargę w konkretnej sprawie. W konsekwencji zakres ponownego rozpoznania sprawy uwarunkowany jest przyczyną (przyczynami) wznowienia podniesioną przez

skarżącego i nie jest dopuszczalne wyjście poza te przyczyny (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2007 r., III CSK 56/07).

Rozstrzygając skargę o wznowienie Sąd w pierwszej kolejności zobowiązany jest zatem do dokonania oceny, czy wskazana przez skarżącego podstawa wznowienia jest zasadna.

Skarżąca upatruje nieważności postępowania apelacyjnego wyrażającego się pozbawieniem strony pozwanej możliwości działania w oddaleniu wniosku o odroczenie rozprawy apelacyjnej, mimo istnienia usprawiedliwionej przyczyny niestawiennictwa jej pełnomocników, a także w naruszeniu przepisów o doręczeniach.

Zarzuty skarżącej dotyczą zatem naruszenia przepisu art. 214 k.p.c., zgodnie z którym rozprawa ulega odroczeniu, jeżeli sąd stwierdzi nieprawidłowość w doręczeniu wezwania albo gdy nieobecność strony jest wywołana nadzwyczajnym wydarzeniem lub inną znaną sądowi przeszkodą, której nie można przewyżyć. Sformułowanie tego przepisu, a zwłaszcza użycie formy „rozprawa ulega odroczeniu”, oznacza że odroczenie rozprawy następuje z urzędu, jeżeli nieobecność wezwanej strony lub jej pełnomocnika, została spowodowana jedną z przyczyn określonych w tym przepisie, między innymi nieprawidłowością w doręczeniu stronie wezwania. Na wstępie należy odnieść się do tej ostatniej kwestii, ponieważ brak skutecznego doręczenia zawiadomienia o terminie rozprawy apelacyjnej, poprzedzającej wydanie prawomocnego wyroku z reguły jest przejawem nieważności postępowania. W postępowaniu apelacyjnym skarżąca była reprezentowana przez pełnomocnika procesowego, który powinien być zawiadomiony o terminie rozprawy apelacyjnej wyznaczonej na 12 kwietnia 2013 r. Należy podzielić stanowisko skarżącej, że zawiadomienie o terminie wspomnianej rozprawy zostało przesłane na poprzedni adres tj. W. ul. (...) (zwrotne poświadczenie odbioru k. 203), podczas gdy w złożonej apelacji jej autor radca prawny A. M. wskazał adres do doręczeń, a mianowicie W. ul. (...) (apelacja k. 147). W okolicznościach sprawy nie budzi jednak wątpliwości, że pełnomocnicy skarżącej, mimo powyższego uchybienia zostali powiadomieni o terminie rozprawy apelacyjnej, zaś ich niestawiennictwo nie było spowodowane brakiem wiedzy o wyznaczonym terminie rozprawy, lecz przyczynami wskazanymi w treści wniosku o odroczenie rozprawy złożonego w dniu 11 kwietnia 2013 r. (k. 206). Zauważyć też należy, że odbiór przesyłki pokwitował w dniu 13 marca 2013 r. M. L., który również uprzednio odbierał przesyłki pod dawnym adresem, jak i aktualnym adresem (zwrotne poświadczenia odbioru k. 145, 156, 195). Oznacza to, że strona pozwana, mimo wysłania zawiadomienia na nieaktualny adres została skutecznie zawiadomiona o terminie rozprawy wyznaczonej na 12 kwietnia 2013 r., zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 133 § 3 k.p.c. Nie sposób zatem przyjąć, że z powodu omawianego uchybienia doszło do pozbawienia strony możliwości obrony jej praw.

Przechodząc do analizy przyczyn nieobecności pełnomocników pozwanej na rozprawie apelacyjnej wskazanych we wniosku o jej odroczenie również nie można podzielić zapatrywania skarżącej, że odmowa odroczenia rozprawy w dniu 12 kwietnia 2013 r. i rozpoznanie sprawy pod nieobecność strony pozwanej stanowiło naruszenie art. 214 k.p.c. Niewątpliwie za usprawiedliwione uznać należy niestawiennictwo radcy prawnego K. L., która w tym czasie korzystała ze zwolnienia lekarskiego, zaś niemożność stawiennictwa w sądzie z powodu choroby została potwierdzona zaświadczeniem lekarza sądowego, stosownie do art. 214¹ k.p.c. (zaświadczenia k. 214 – 215). Pamiętać jednak należy, że strona pozwana ustanowiła dwóch pełnomocników, także radcę prawnego A. M., który był autorem apelacji. W celu usprawiedliwienia niestawiennictwa drugiego pełnomocnika skarżąca powołała się na kolizję terminów. Z treści załączonego do akt odpisu zawiadomienia sporządzonego w dniu 14 marca 2013 r. wynika, że radca prawny A. M. został wezwany przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu w sprawie XV GCo 41/13 o zawiązanie do próby ugodowej na dzień 12 kwietnia 2013 r. (zawiadomienie k.213). Oznacza to, że zawiadomienie o terminie rozprawy apelacyjnej w sprawie I ACa 1389/12 zostało doręczone pełnomocnikowi wcześniej, aniżeli zawiadomienie o terminie posiedzenia w sprawie XV GCo 41/13 (k. 207). Zauważyć też należy, że przesyłka sądowa w tej ostatniej sprawie została przez wysłana Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu na adres W., ul. (...), a więc jeszcze inny adres, aniżeli wskazywany przez pełnomocników w przedmiotowym postępowaniu.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 kwietnia 2006 r., sygn. akt II UK 166/05 Sąd nie ma obowiązku uwzględnienia każdego usprawiedliwienia nieobecności strony lub jej pełnomocnika oraz wniosku o odroczenie rozprawy, także rozprawy apelacyjnej. Nie usprawiedliwia nieobecności pełnomocnika na rozprawie skierowana przez

niego do sądu informacja o „kolizji terminów”, o ile występujący w sprawie pełnomocnik został powiadomiony o wyznaczeniu terminu rozprawy apelacyjnej z wyprzedzeniem wystarczającym do uznania, że potrzeba jego obecności na innych rozprawach nie była, ani „nadzwyczajnym wydarzeniem”, ani „przeszkodą, której nie mógł przezwyciężyć”. Z mocy art. 91 pkt 3 k.p.c., pełnomocnictwo procesowe obejmuje „udzielenie dalszego pełnomocnictwa procesowego adwokatowi lub radcy prawnemu”, a powinnością profesjonalnego pełnomocnika jest takie zorganizowanie własnej pracy, aby wszystkim swoim mocodawcom zapewnić właściwą pomoc prawną. Sąd Apelacyjny podziela również pogląd wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 25 maja 2010 r., sygn. akt III AUa 404/10 (publ. Legalis), że kolizja terminów rozprawy i niemożność udzielenia substytucji nie jest nadzwyczajnym wydarzeniem, o jakim stanowi art. 214 § 1 k.p.c., nie jest też przeszkodą, której nie można przezwyciężyć. Kolizja terminów rozpraw jest częstym zdarzeniem występującym przy wykonywaniu zawodu adwokata czy też radcy prawnego i jest wpisana w ryzyko tego zawodu.

W tych warunkach uznać należy, że Sąd Apelacyjny niewadliwie oddalił wniosek o odroczenie rozprawy wyznaczonej na 12 kwietnia 2013 r.

Przytoczone wyżej rozważania dotyczące art. 214 k.p.c. nie uzasadniają zatem wniosku, że w przedmiotowej sprawie, w postępowaniu przed Sądem II instancji doszło do nieważności postępowania w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c. W efekcie uznać należało, że podstawa wznowienia, na której oparto niniejszą skargę nie istnieje. Brak ustawowej przyczyny wznowienia uniemożliwia sądowi rozpoznanie sprawy na nowo w jej granicach.

Z tych względów skarga podlegała oddaleniu na podstawie art. 412 § 1 k.p.c. O kosztach postępowania Sąd odwoławczy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.